

Уведено у нови инвентар бр. 2063
1. јануара 1942 год.
Београд.

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА

У ЗАКОНУ

О ОБУСТАВИ ИЗВРШЕЊА И ОБЕЗБЕЂЕЊА

КАО И ТОКУ РОКОВА

ОД 29 ЈУНА 1914. ГОДИНЕ

У БЕОГРАДУ

Државна Штампарија Краљевства С. Х. С.
1919.

У име
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА

ПЕТРА I.

по милости Божјој и вољи народној
Краља Срба, Хрвата и Словенаца
Ми

Александар Наследник Престола

Проглашујемо и објављујемо свима и свакоме, да је Привремено Народно Представништво сазвано указом од 24. фебруара 1919. године за 1. март 1919. године у престоном граду Београду, на XV. ред. састанку 11. априла 1919. године решило, и да смо ми потврдили и потврђујемо

ЗАКОН

О изменама и допунама у закону о обустави извршења и обезбеђења као и току рокова, од 29. јуна 1914. године, који гласи:

Члан 2. мења се и гласи:

Члан 2.

а) Сви постојећи (текући) закупи станова конституисани пре или у току рата и закупи зграда за индустријске, трговачке и професионалне

радње конституисани пре рата, — без обзира на уговорени рок и приватну продају имања продужују се још за годину дана, рачунајући од дана истека полугођа (за селидбу) у коме је објављена општа демобилизација војске садањег рата.

Ну код дугорочних (чији је уговорени рок дужи од године дана) закупа, ако закупац или ма ко од његове породице за извесно време није уживао закупљене просторије услед ратне опасности, реквизиције, бегства или насиљног одвођења (интернирања, конфинирања и др.), закупац има право да ужива закупно добро онолико времена, колико је било уговорено а није уживано.

б) Изузетно од овог наређења, сви закупи конституисани у току рата без знања или против воље закуподавца (његовог законитог представника, пуномоћника, тутора, старатеља или најближе родбине), или са знањем овог, а на штету предратног закупца, кад је тај закупац оставио своје ствари у закупном добру или у опште по свему није сам напустио ни прекинуо са тим својим закупом и сматрао се у току рата за постојећег закупца, — престају најдаље за

месец дана од дана обнародовања овог закона и садањи закупац је дужан од тог доба уступити закупно добро сопственику односно предратном закупцу, ако исти у том року тражи уселење.

Исто тако иселиће се у истом року и онај закупац, (било предратни било ратни), ако је сопственик зграде принуђен да се усели у закупчев стан, или зато, што осим тих просторија нема други свој стан, или зато, што је његов дотадањи стан бомбардовањем или иначе ратом постао неупотребљив за становање и не може се довести у ред најмање за време од шест месеци. Ово стање потребе или неупотребљивости утврђује полицијска власт преко два стручњака увиђајем, на тражење сопственика зграде. Кад је случај да такав сопственик има више станови права избора стана за уселење припада месном одбору по закону о помагању невољних у рату. Закупац нема право без одобрења сопственика издати под закуп закупно добро за време важења овога закона; такав уговор ништи се.

При исељавању по овој одредби, или иначе при селидби, кад закупац дугује закупнину, на позив сопстве-

ника стана (његовог тутора, старатеља, заступника, пуномоћника или најближе родбине), надлежна месна власт полицијска (ако ове нема у месту — општинска) дужна је у присуству два грађанина пописати све ствари закупчеве, узети реч од обе стране о трајању закупа и износу неплаћене закупнине, па на потпис тога протокола предати те ствари закупцу под законом одговорношћу са назначењем, да оне служе као првенствена залога за неплаћену закупнину о којој је реч. Тада протокол могу стране код власти преписати и потврдити уз плаќање таксе.

б) Све закупнине уговорене у току рата, било да су закупци приватна лица или јавно — правна, које се од 1. маја 1919. године имају плаћати по овоме члану, утврђују се на висину закупнине, коју је дотично добро имало пре рата (I полугође 1914 године).

г) Власници уопште имају права тражити повећање закупнине по овој скали и то :

1. У Београду :

За закупнине месечне од 51 динар до 100 динара по 10%.

За закупнине месечне од 101 дин. до 200 динара по 15%.

За закупнине месечне од 201 дин. до 300 динара по 20%.

За закупнине месечне од 301 дин. до 500 динара по 25%.

За закупнине месечне од 501 дин. до 1000 дин. по 30%.

За закупнине месечне од 1000 дин. па навише по 40%.

2.) У окружним местима и местима која имају првостепени суд :

За закупнине месечно од 21 динара до 100 динара по 10%;

За закупнине месечно од 101 динара до 150 динара по 15%.

За закупнине месечно од 151 динара до 200 динара по 20%;

За закупнине месечно од 201 динара до 300 динара по 25%.

За закупнине месечно од 301 динара па на више 30%.

3.) У местима српским и сеоским:

За закупнине месечно од 11 динара до 100 динара по 10%.

За закупнине месечно од 101 динара до 150 динара по 15%;

За закупнине месечно од 151 динара па на више динара 20%.

Но ако су извесне од закупних историја услед рата или иначе постале

неупотребљиве за уживање, онда ће се закупнина смањити сразмерно неупотребљивости закупљених просторија.

Код зграда које раније нису биле издаване под закуп, висина закупнице ће се одредити по предњим наређењима.

Међутим код зграда које се подигну за време важења овог закона, као и код оних сада неупотребљивих, а које се буду обновиле, оставља се слобода уговорања закупне цене.

д) Закупци су дужни плаћати свакога месеца закупницу почев од 1 маја текуће године. Сопственику за ту неплаћену закупницу стоје на расположењу сва законска средства обезбеђења и наплате. И надлежни судови дужни су, изузетно од осталих одредаба овога закона о мораторијуму, одобравати средства обезбеђења, доносити осуде и наређивање наплате кад томе места има. Извршне власти дужне су, изузетно од овога закона о мораторијуму, такове осуде и наредбе извршивати и то док траје мораторијум само из покретности закупчеве.

Ако закупац не плати за два узастопна месеца закупницу или ако

закупно добро не ужива у смислу његове намене, онда сопственик има права као неуредног уклонити га из закупног добра.

Законом о ликвидацији мораторних обавеза регулисаће се све неплаћене закупнице за време од половине јула 1914. године па до конца априла 1919. године, као и будуће закупнице оних закупаца, војних обвезника, чији је годишњи приход испод 3000 динара све до дана опште демобилизације.

ѣ) Све спорове, који наступе између сопственика и закупца, или између самих закупаца, око трајања закупа, пазакупа, селидбе, усељавања у други стан, неуживања у току рата и утврђивања величине закупнице, расправљаће без наплате таксе, по одредбама овога члана као и одредбама грађанског законика о закупу, у колико исте овим нису измене, нарочити суд који се овим законом установљава. За случајеве из тачке б.) овога члана захтев мора бити предат овоме суду у року од месец дана од дана објаве овога закона, јер после тога рока сматраће се да су се интересоване стране одрекле права, које имају по овом закону. Ако је предратни закупац и

војни обvezник и као такав на служби ван места у коме је закупно добро, онда овај рок за њега почиње теђи од дана његовог сталног повратка у место, где је закупно добро. То исто важи и за оне избеглице, којима је било немогуће у горњем року вратити се у отаџбину.

* Али у случајевима:

1.) Увођења предратног закупца или сопственика у закупно добро — тачка б;

2.) Исељавање закупца кад закупац уредно не плаћа према тачци д, на захтев интересованог лица, полицијска власт је дужна поступити по § — 356. в. казненог законика, ако би јој се интересовани за то обратио и без пресуде судске.

е) Ови се судови образују у месту првостепеног суда на образложен предлог председника тога суда, а у Београду према нахођењу Министра Правде.

Њихов број одређује Министар Правде према указаној потреби.

ж) Они су састављени од председника и два члана, од којих је један из реда сопственика а други из реда закупаца и суде по свом слободном уверењу.

Ако у ком месту првостепеног суда не би био образован овај нарочити суд, онда ће спорове који у његову надлежност долазе судити надлежни редовни судови, примењујући одредбе овог закона.

з) За десет дана од дана обнародовања овог закона, Министар Правде одредиће председнике ових судова било од судија апелационог суда, било од председника или судија првостепених судова.

и) У општинама где се ови судови образују на позив окружног начелника, а за град Београд на позив Управе града Београда, најдаље за десет дана по обнародовању овог закона саставиће се од стране општинског одбора једна листа сопственика, једна листа закупаца. Из ових листа првостепени суд извући ће коцком двадесет сопственика и двадесет закупаца, који ће по реду извлачења бити по 15 дана судије. Сваки судија који је учествовао у раду два месеца, може се ослободити даљег рада.

ј) У случају неизвиђеног одсуства или у случају да неки члан одбије да суди, председник ће га осудити на плаћање новчане казне, најмање 100

динара а највише 300 динара у корист касе Инвалидског Фонда. Ова је осуда одмах извршила.

к.) Чланови суда, кад раде примају из државне касе дневницу од двадесет динара, а попутнину по закону о селидбеним трошковима државних чиновника.

л.) Министар Правде одредиће потребан број секретара за судове из броја судских чиновника.

љ.) Председник суда покушаје у сваком појединачном случају поравњање странака. Ради тога ће секретар, кад тужилац поднесе тужбу, позвати одмах туженога, да у року од 3 до 5 дана представе суду а тужиоцу ће то одмах саопштити.

Ако на одређени дан тужилац не представе, његов се спор брише и може се узети у поступак најдаље после осам дана.

Стране се могу споразумети за време покушаја измирења од стране председника, да повере председнику да им он сам реши спор, као избрани судија у последњем степену, и са разрешењем свих формалности. Одлука је у том случају извршила.

Ако се не постигне поравнање или тужени не представе суду на дан који

је одредио председник за равнање, секретар ће позвати стране ради суђења, водећи рачуна о року прописаном у тачци л.) овог члана.

м.) Сведоци, ако има места њиховом позивању, биће позвани на исти начин и у исти дан.

н.) Ако је одлука судска донета у след недоласка туженог, секретар ће изосталу страну препорученим писмом известити у року од 3 дана од кад је одлука изречена.

њ.) Рачунање рокова бива по грађанском судском поступку.

о.) Пресуда суда се у кратко мотивише и објављује се увек у јавној седници.

Против пресуде суда може се изјавити жалба надлежном првостепеном суду због прекорачења власти или због повреде закона. Нови докази не примају се у жалби.

п.) Жалба се има дати најдаље 3 дана после саопштење пресуде од стране председника суда.

р.) У року најдаље од три дана акта се имају послати надлежном првостепеном суду.

с.) При суђењу применјаваће се, између остalog, и прописи §§ 151, 153, 154, 155, 213, 233, 234, 235, 236, 239,

241, 251, 254, 259, 281, 299. грађанско-судског поступка.

т.) Забрањује се уговарање закупнине веће од износа означенога у тачци в.) овога члана, сем случајева означенога у тачци г.).

ћ.) При сваком већем уговарању па ма у којој форми било, сопственик зграде казниће се казном од 500 до 2000 динара. Сем тога осуђује се на то, да уговорена закупнина за све време трајања закупа припадне у корист касе Инвалидског Фонда.

у.) Исто тако се казни свако при-видно враћање предратног закупца у првобитни стан, који је он био у току рата сасвим напустио, а кад је то управљено на штету садањег закупца и у цељи да се тај оштети.

Такав уговор и однос поништава се. Казна се овде изриче према сопственику стана и предратном закупцу.

ф.) Закупци, поданици непријатељских држава, не могу се користити одредбама члана 2. овог закона.

х.) Овај закон ступа у живот кад га Краљ потпише, а обавезну снагу добија кад се обнародује.

Препоручујемо Нашем Министру Правде, да овај Закон обнародује, а свима Нашим Министрима да се о

извршењу његовом старају, властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

17. априла 1919 године
Београд.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Видео и ставио државни печат,
Чувар државног печата,

Министар Правде,

М. Н. Трифковић, с. р.
Председник Министарског Савета
и Заступник

Министра Иностраних Дела,
Стој. М. Протић, с. р.

Потпредседник Владе и Министар
за Исхрану и Обнову Земље

Д-р Корошец, с. р.
Министар Правде,

М. Н. Трифковић, с. р.
Министар Шума и Руда,

Павле Д. Маринковић, с. р.
Министар Трговине и Индустрије,
Др. Војислав Вељковић, с. р.

Министар Просвете,
Љуб. М. Давидовић, с. р.

Министар Грађевина,
М. Капетановић, с. р.
Министар Финансија,
Д-р М. Нинчић, с. р.

Министар Унутрашњих Дела,

Св. Прибићевић, с. р.

Министар Пошта и Телеграфа и
Заступник Министра Саобраћаја,

Др. Едо Лукинић, с. р.

Министар Вера,

Алауповић, с. р.

Министар

за Уставотворну Скупштину
и Изједначење Закона,

Др. А. Крамер, с. р.

Министар Народног Здравља,

Др. У. Круљ, с. р.

Министар Војни и Морнарице,
Бенерал,

Стеван С. Хацић, с. р.

Министар за Аграрну Реформу,

Др. Фрања Пољак, с. р.

Министар за Социјалну Политику,

Јосип Гостинчар, с. р.

Министар за Пољску Привреду,

Шефхија Глухић, с. р.

МНВ-д.
35496